

Traumatologie dutiny ústní a obličeje

Poranění obličeje může být buď samostatné nebo jako součást zranění dalších částí těla (tzv. polytraumat, nebo sdružených poranění). Nejčastější příčiny úrazu jsou dopravní nehody (auto, motorka, kolo) a poranění při fyzickém napadení druhou osobou. V dětském věku převládají také dopravní úrazy, sportovní úrazy nebo zranění při dětských hrách. Z dalších možných příčin jsou to také domácí úrazy (pády na schodech, zakopnutí, amatérské řemeslnické práce, řezání dřeva - cirkulárka) nebo pracovní úrazy.

Základem dobré diagnostiky zlomeniny je klinické vyšetření pacienta, podrobná anamnéza a zhotovení rentgenového snímku (panoramatického snímku- OPG, zadopředního snímku, poloaxiálního snímku, bočního snímku, příp. CT). Pacient si stěžuje zejména na bolest, zduření, posun zubů (nelze dokousnout k sobě zubní oblouky, nebo jednotlivé zuby), krvácení, porucha nervů – brnění a porucha citlivosti kůže.

Dělení úrazů v oblasti obličeje:

- poranění zubů
- zlomeniny alveolárního výběžku
- zlomeniny dolní čelisti
- zlomeniny střední obličejové etáže
- dolní subzygomatická zlomenina (Le Fort I)
- horní subzygomatická zlomenina (Le Fort II)
- sagitální zlomenina horní čelisti a patra
- zlomenina nosních kůstek
- zlomeniny zygomaticomaxilárního komplexu
- zlomeniny jařmového oblouku
- zlomeniny spodiny očnice
- zlomeniny nazoethmoidální
- suprazygomatické zlomeniny (Le Fort III)

Součástí všech výše zmíněných zlomenin je poranění měkkých tkání obličeje.

Obecné principy léčby čelistních zlomenin jsou:

- ✓ repozice úlomků (návrat kostních úlomků do původního postavení)
- ✓ fixace úlomků (nutná pro řádné zhojení zlomeniny)

Repozici úlomků děláme několika způsoby. Uzavřenou (manuální) repozici provádíme bez zrakové kontroly většinou v místním nebo celkovém znecitlivění pomocí speciálního instrumentária. Pozvolnou (ortodontickou) repozici používáme u dislokovaných zlomenin, kde jsou úlomky posunuty tahem žvýkacích svalů nebo jsou zaklíněné ve špatném postavení. Využíváme gumové mezičelistní spojení, které propojuje dentální drátěné dlahy přiložené na horní a dolní zubní oblouk. Chirurgická (přímá, krvavá) repozice spočívá v přímé repozici kostních úlomků pod kontrolou zraku. Přístup k lomné štěrbině získáváme z dutiny ústní nebo zevně přes kůži. Poté následuje zpravidla fixace fragmentů osteosyntézou - pevné spojení kostních fragmentů pomocí titanových dlah (mini nebo mikroplaty). Konzervační (nechirurgický) způsob ošetření zlomenin provádíme při ošetření nekomplikovaných zlomenin čelistí. Princip metody spočívá v dentálním dlahování a mezičelistní fixaci.